

AHAVA

מגילות במעגלי הזהות - מבשרים את "חלה הארץ"

חלק ג'

מגלים אהבה

יחידה אחת מתוך המוצר המארגי
"ים המלח חלום של מקום"

מיועד לכיתה ו'

כל ישראל הברום
מארגי

* צילומים משמורת עין בוקק

כסיכום הנושא - על ים המלח בתקופות

קדומות והיום

על גורלו של ים מות זה לעתיד לבוא, ראה יחזקאל בחזון:
"והנה מים יוצאים מתחת מפתן הבית (בית המקדש) קדימה... וירדו
על הערבה ובאו הימה, אל הימה המוצאים (בתרגום הפשיתטא:
"החמוצים", לאמר: המלוחים) ונרפאו המים (אשר בים). והיה כל
נפש חיה אשר ישרץ... שם... יחיה, והיה הדגה רבה מאוד... כדגת
הים הגדול..." (מז, א-ו).

על היום הגדול, בו יזרמו מים חיים מירושלים אל ים המלח, התנבא גם זכריה:
"והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים, חצים אל הים הקדמוני
(המזרחי, הוא ים המלח) וחצים אל הים האחרון (המערבי, הוא הים
הגדול), בקיץ ובחורף יהיה" (יד, ו).

פני ים המלח עולים ויורדים בצורה ניכרת, בהתאם לברכת הגשמים של
השנה. בשנים שחונות מתמעטים המים באגן הדרומי, בייחוד בעונת הקיץ,
עד כדי כך שפעמים ניתן היה לאדם ולבהמתו לעבור מהלשון שבמזרח
לנקודה שממול בצפון הר סדום שבמערב. בתופעה זו, שאולי הייתה קיימת
פה גם בימי קדם, יש כדי לבאר את ערכן ותפקידן של מצודות ודרכים
במערב הים ובמזרחו.

* הצילום למטה: פני ים המלח יורדים בצורה ניכרת ובולענים מופיעים על פני השטח.

עיצוב וצילום: פני אלימלך 050-7755878 © כל הזכויות שמורות

רציונל - ים המלח "חלום של מקום"

האופי המיוחד של ים המלח - "נקיקים נסתרים, ים המלח נושק להרים ותמרים" (יאיר סיגל).

השומע - שוכח
הרואה - זוכר
העושה - מבין
קונפוזיציה

"פיתוח בר קיימא הוא פיתוח העונה על צרכי ההווה מבלי לפגוע ביכולתם של הדורות הבאים לספק את צרכיהם" (וועדת ברונטלר - האו"ם, 1987).
"פיתוח בר קיימא משמעו סביבה ואורח חיים שבכוחם לשרוד לאורך זמן, מתוך השארת מרחב פעולה רחב ככל האפשר לדורות הבאים" (ים המלח בין שימור לפיתוח - צפרייר, ר. 1997). רכיב הזהות הדומיננטי במוצר זה הוא - מקום.

על המוצר ים המלח חלום של מקום:

במסגרת המוצר יעסקו התלמידים ביזמות ובפיתוח רעיונות, מתוך הלימה ליחודיותו ולמאפיינים המייחדים את סביבת ים המלח. הסוגיה בה נעסוק עם התלמידים תהיה שימור מול פיתוח, איך אנו יכולים לשמור על המקום תוך כדי פיתוחו והתאמתו למאה ה-21. נרצה להביא את התלמידים לשמור על הסביבה הטבעית האקולוגית כדי לטפח אצלם את המודעות ל"שומרי הטבע" - לכבד את הסביבה המקומית ויחד עם זאת, ליזום פרויקטים המתאימים לתקופתנו, תוך שמירה על הקיים. התלמידים ייחשפו לפרויקטים של יזמות מקומית.

אנו מאמינות כי דרך פעילות של יזמות בעבודת צוות, בשיתוף פעולה

בחקירת הידע באופן חויתי ובעשייה, תתעצם בתלמידים הרגשת השייכות שלהם למקום.

בחזון בית הספר מודגש הרעיון להטמעת אופייה וייחודה של סביבת ים המלח ותחושת הזהות והשייכות של התלמיד:

"...בית ספר יטפח ועצים את זהותו של התלמיד כאדם, כיהודי, כציוני וכישראלי בדגש על מרכיבי הזהות המקומית, הטמעת אופייה וייחודה של סביבת ים המלח וחיזוק תחושת השייכות של התלמיד לסביבתו הפיסית והאנושית".

"הזהות הינה תוצר המפגש דינאמי, המתהווה תמיד, בין המכלול הרחב ביותר של התרבות לתוכה נולד האדם לבין ההתנסויות, הרגשות, האמונות, ההתנהגויות והבחירות שלו ביחס לתרבות הזו בהווה ובעבר. המפגש הזה מתרחש אצל כל יחיד, אך בהיותו מתרחש אצל יחידים רבים התוצאה המצטברת היא התהוות זהות קולקטיבית" (דוד, א. 2009).

זהותו של האדם נבנית נדבך על נדבך, החל מגיל הינקות והיא הופכת לאינטנסיבית יותר ויותר בתקופת הילדות והנערו. כבית-ספר יסודי, המבקש להבנות את זהות התלמיד סביב הערכים החרוטים בחזונו, סביב שייכות ומעורבות חברתית, מצאנו לנכון לשים במרכזה של העשייה החינוכית-ערכית-לימודית את ההשפעה וההעמקה על זהותו של התלמיד.

בבית ספר "מגילות" הגורם המארגן הוא -

"מגילות במעגלי הזהות מגבשים את מלח הארץ" חשוב לנו ליצור דיאלוג מתמיד בין התלמיד וסביבתו הטבעית על מנת להעמיק, להעשיר ולברר את זהותו האישית. אנו נעסוק במעגלי הזהות השונים, במטרה להביא את התלמיד לעיצוב זהות יהודית, ציונית, אזרחית דמוקרטית, תוך יצירת תחושת השייכות שלו לסביבתו הפיסית והאנושית.

"ככל שתחושת השייכות של האדם לחברה תהיה טובה יותר, כך יהיו טובים יותר תפקודיו בחברה... תחושת שייכות גבוהה תורמת להרגשת ערך עצמי גבוה = בטחון עצמי" (אדלר, א.).

המטרה היא חיזוק ביטחונו של התלמיד תוך כדי זריעת הניצנים הראשונים בדרך לכירור ולגיבוש זהותו האישית והקולקטיבית.

באזור ים-המלח, במקום הנמוך בעולם, ניתן למצוא

שילוב נדיר של תופעות ייחודיות, תנאי קיצון בהיבטים גיאוגרפים, פיזיים, גיאולוגיים, אקלימיים ואנושיים. תנאים אלו הביאו להתפתחות מגוון חי וצומח ייחודי ומעניין, ולהיווצרות הרכבי מינרלים אשר אין למצוא כמותם בעולם. בנוסף, אזור ים-המלח אוצר בתוכו שכיות חמדה בינלאומיות בתחומי התרבות, הדת וההיסטוריה האנושית, וביניהן: מגילות ים-המלח ומצדה (סבג, א.).

מוצר זה הינו מוצר מתפתח. במסגרת מוצר דור א', אנו נתמקד בשכבת ד'. שכבת ד' תכיר את סיפור העומק של גילוי מגילות ים המלח. התלמידים יעמיקו בסיפור ההיסטורי של המגילות הגנוזות, ובחשיבות הגילוי כמתן תוקף לזכותנו הטבעית וההיסטורית בארץ ישראל. כתוצר לפרויקט, התלמידים ייזמו תכנית הדרכה לילדים ולהורים. בפיתוח מוצר דור ב' - שכבת ה', תכיר ותחקור את צמחי המדבר והאקולוגיה הייחודית לים המלח בעבר ובהווה. התלמידים ייזמו מוצר ייחודי שלהם, המתבסס על תהליכי החקר המדעי.

שכבת ו' תעסוק בפרויקט "אהבה". הילדים ייחשפו לתעשייה מודרנית המושתתת על שימוש מושכל במשאבי ים המלח. התלמידים יכירו את מפעל אהבה שבמצפה שלם, המהווה דוגמה מיוחדת למפעל מקומי בעל אופקים בינלאומיים. התלמידים ייזמו הכנת מוצר ייחודי לפי נושא נבחר, בעזרת אנשי המו"פ (מחקר ופיתוח) של

"מכאן, שהזהות המתהווה בהווה חייבת לעגן את עצמה במקורות העבר, ואין המחנך והמתחנך כאחד רשאים או יכולים להתנתק ממנה"

(דוד, א. 2009).

מפעל אהבה

וַיִּשְׂאֵל-לוֹט אֶת-עֵינָיו, וַיֵּרָא אֶת-כָּל-כַּפְר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה, מִשְׁקָה לִפְנֵי שַׁחַת ה', אֶת-סֹדֶם וְאֶת-עַמֹּרָה, כִּגְגֹן ה' בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּאֶבֶה צַעֲרָ" (בראשית יג')

מאז ומתמיד הפחידה השממה את בני האדם, אין בה צל ואין בה צמח, אין בה מים, אין בה אפשרות להתיישב ואין בה נוחות. יש בה סכנות ויש בה טבע פראי, זר ומפחיד. תמיד נרתעו ממנה ותמיד העדיפו על פניה מקום של נוחות. ועם זה, במקרים רבים נפתח דף חדש בתרבות האדם, דווקא בצידו של אזור ריק, בלתי מיושב, בצידו של מדבר, בצידה של שממה. נביאי ישראל, למשל, קמו על הגבול בין יישוב למדבר. קח מהאדם את המדבר - ואין לך תרבות גם באזור המיושב

(יזרה סמילנסקי, התפרסם ב"הנגב - מבט מחודש", החברה להגנת הטבע)
מטרת המוצר לחבר את התלמידים אל המקום - דרך השאלה איך ניתן לייצר מן הקיים במדבר, מוצר שיש לו שם בינלאומי בעל ערך רפואי, קוסמטי, אשר נמכר במחיר גבוה?

חזון להקים מפעל המנצל את משאבי הטבע הקיימים באזור מדבר מתוך כבוד למדבר ולסביבה ומבלי לפגוע בהם, דבר המעצים את תחושת השייכות של התלמידים למקום ובכך מתקשר לפרופיל הייחודי של בית הספר.

"ביה"ס יטפח ויעצים את זהותו של התלמיד כאדם, כיהודי, כציוני וכישראלי בדגש על מרכיבי הזהות המקומית, הטמעת אופייה וייחודה של סביבת ים המלח וחיזוק תחושת השייכות של התלמיד לסביבתו הפיסית והאנושית".

הפרויקט בנוי משלוש יחידות:

פרק א' - אוצרות ים המלח, חומרי הגלם המצויים באזור

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי הֲרֵאִיתָ בְּן-אָדָם; וַיֹּלְכֵנִי וַיִּשְׁבְּנֵנִי, שְׂפַת הַנַּחַל. ז בְּשׁוֹבְנֵי-זוֹהָנָה אֶל-שְׂפַת הַנַּחַל, עֵץ רַב מְאֹד: מִזֶּה, וּמִזֶּה. ח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי, הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל-הַגְּלִילָה הַקְּדֻמוֹנָה, וַיִּרְדּוּ, עַל-הָעֲרֵבָה; וּבָאוּ הַיָּמָה, אֶל-הַיָּמָה הַמוֹצְאִים וְנִרְפְּאוּ הַמַּיִם. ט וְהָיָה כָל-נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר-יִשְׂרָץ אֶל כָּל-אֲשֶׁר יָבֹא שָׁם נְחָלִים, יַחֲיֶה, וְהָיָה הַדְּגָה, רַבָּה מְאֹד: כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה, וַיִּרְפְּאוּ וְחִי-כָל אֲשֶׁר-יָבֹא שָׁמָּה, הַנַּחַל. י וְהָיָה יַעֲמֹדוּ (עַמְדוֹ) עָלָיו דְּוָגִים, מֵעֵין גְּדִי וְעַד-עֵין עֲגָלִים-מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים, יִהְיוּ; לְמִינֵה תַּהֲיֶה דְגָתָם, כְּדָגַת הַיָּם הַגָּדוֹל רַבָּה מְאֹד. יא בַּעֲצָתוֹ וּגְבָאֵיו וְלֹא יִרְפְּאוּ, לְמַלַּח נִתְּנוּ. יב וְעַל-הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל-שְׂפַתוֹ מִזֶּה וּמִזֶּה כָל-עֵץ-מֵאֲכָל לֹא-יָבוֹל עֲלֵהוּ וְלֹא-יִתֵּם פְּרִיֹו, לַחֲדָשָׁיו יִבְכְּרוּ כִּי מִיָּמִיו, מִן-הַמִּקְדָּשׁ הַזֶּה יוֹצְאִים; וְהָיָה (וְהָיָה) פְּרִיֹו לְמֵאֲכָל, וְעֲלֵהוּ לְתִרְוָפָה."

(יחזקאל מז 6-12)

לאחר שיחה מקדימה וידע כללי התלמידים יצאו לסיור היכרות עם המלח, מים ובוץ. הם יכרו בוץ, יבקרו בבריכות מלח ויעסקו במים השונים באזור בחוף קליה ויכירו את אזור ים המלח כמקום מרפא. (תיירות רפואית באזור ים המלח). התלמידים יכירו את חזון המפעל - את האנשים הראשונים שייסדו את מפעל אהבה, יכירו את החזון שלהם וכיצד הגשימו אותו.

פרק ב' - שרשרת הערך - תהליך הייצור

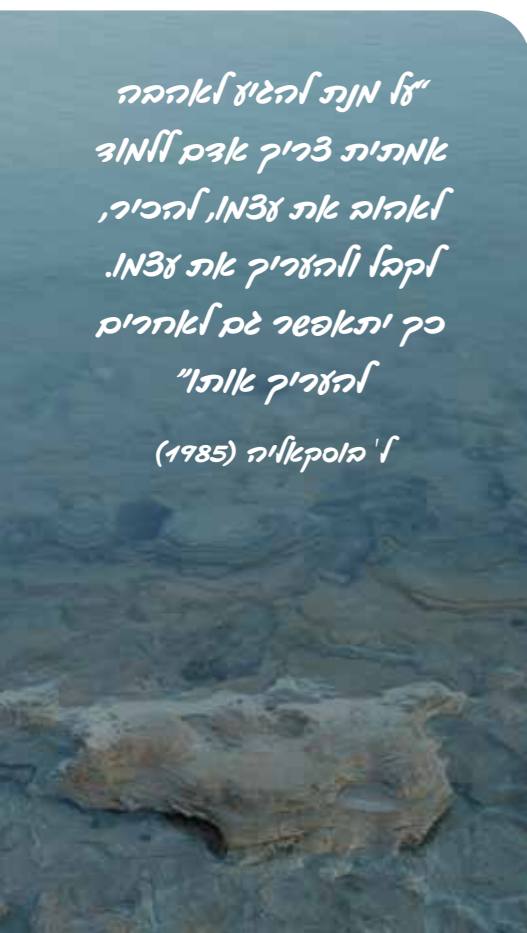
התלמידים יגיעו לסיור במפעל אהבה ובו ילמדו על תהליך הייצור, יכירו את המחלקות השונות של המפעל, יסעו למכללת לשנקר וילמדו על עיצוב באופן כללי ועל עיצוב תעשייתי, משם יבקרו במפעל פלסטיק וילמדו על ייצור הבקבוקים בהם אורזים את הקרמים, ימשיכו למפעל קרטונים ולבסוף למשרדים של מפעל אהבה- באר פורט סיטי, שם יפגשו גם את מנכ"ל המפעל.

פרק ג' - איך מוצר נולד

פיתוח מוצר של הקבוצה - כל קבוצה תייצר מוצר על פי התהליך של בניית מוצר כפי שלמדנו (בחירת התכשיר אותו נרצה לייצר, שם המוצר, חומרים, ריח, אריזה) בסיום התהליך מתוכנן ערב השקת מוצר עם ההורים במפעל אהבה.

חלק ד' - תהליך רפלקטיבי עם התלמידים

מה למדתי על עצמי בתהליך פיתוח המוצר?
מה למדתי על ים המלח, על הגשמת חלום של אנשים?
כיצד אני מרגיש ביחס למקום לאחר שעברתי את תהליך הלמידה של המוצר?
מה היה החלק הכי משמעותי בתהליך עבורי - ומדוע?

”על אמת להגיש אהבה
אמתית צריך אדם אלוה
אהבה את אלוה, להכיר,
אקבל ולהעריך את אלוה.
כך יתאפשר גם לאחרים
להעריך אלוה”

א' בוסקאלויה (1985)

טבלה מארגית - כלי לביצוע פרויקט אהבה

תחומי החיים - הרחבה, שילובים וחיבורים בכל תחומי החיים. הגדלת הנראות בשגרת החיים.						נוסחת עבודה	גורם מארגן	חזון ערכים
קהילתי	לימודי	חברתי	ארגוני	תרבותי	פיזי			
<p>האוכלוסייה שבת הספר מגדיר כקהילה.</p> <p>קהילת ההורים</p> <p>התכנסות הורים ביום שישי - ללמידה חקר העור ומוצרים טבעיים נשלב את הלמידה בדף חברותא והרצאה של מדען.</p> <p>סדנה ובה מפיקים מסכת פנים מחומרים טבעיים יחד עם הסבר על תהליך הפקת המוצרים של התלמידים.</p> <p>השקת המוצרים בערב השקה מכובד במפעל אהבה בשיתוף ההורים.</p>	<p>התוכניות הפורמאליות של משרד החינוך.</p> <p>צירי אורך משותפים לכולם פעילויות לימודיות.</p> <p>במסגרת שיעורי עברית יחשפו התלמידים לטקסטים משלושת עולמות התוכן בנושא איכויות ומורכבות אזור ים המלח ותולדות הקמת מפעל אהבה.</p> <p>במסגרת שיעורי מדעים יחשפו התלמידים למגוון חומרים המצויים בסביבה הטבעית שלנו, וילמדו מה ניתן להפיק מהם וכיצד התלמידים יחקרו את תהליך הפקת המוצר מתחילתו ועד סוף המוגמר - דרך היכרות עם משאבי הטבע באזור, הכרות עם דרך הפקת מוצר תעשייתי, ביקור במפעל אהבה, ביקור בשנקר, שיחות עם מדענים ותעשיינים במפעל אהבה. עד ליצירת מוצר ייחודי שלהם בהפקה עצמאית.</p>	<p>התוכניות הפורמאליות הקשורות לתחום החברתי, רב גילאית, רב תרבותית, יוזמות ופעילויות חברתיות וכו</p> <p>כל התוכניות הבלתי פורמאליות</p> <p>שכבת ו' מתחלקת לקבוצות עבודה וכל קבוצה אחראית על הפקת מוצר מתחילתו ועד סופו כקבוצה</p> <p>- שם המוצר - סוג המוצר - יחודו של המוצר - עיצובו של המוצר - ריח של המוצר - אריזה של המוצר - שיווק ופירסום.</p>	<p>הדרך בה בית הספר מנהל ומארגן את חיי היום יום, מבנים ארגוניים, מבנה למידה, קבוצות למידה וועדות שונות.</p> <p>ל"ז לימודי / מיקוד זמן / ימי שיא / תערוכות / מפגשים עם מרצים / מערכת שעות מוסכמת ומתועדת.</p> <p>המוצר הוא תכנית לימודים לאורך חצי שנה המיועדת לשכבת ו' הבוגרים של בית הספר מגילות.</p> <p>במסגרת תכנית הלימודים בכל יום חמישי בסוף שעות הלימודים מוקדש הזמן ללימוד תכנון והכנת המוצר.</p> <p>התהליך כולל לימוד בכיתה סיוורים באזור ים המלח (בוץ, מלח, מים, מינרלים).</p> <p>ביקורים סדירים במפעל "אהבה" ופגישה עם מומחים בתחומים שונים (כימאים, מעצבים, מתכנני מוצר, מנהלי שיווק)</p> <p>ביקור ב"מכללת שנקר" - למידה על עיצוב תעשייתי.</p> <p>ביקור ב"איר פורט סיטי" - צפייה במחסן הראשי של מפעל אהבה של המוצרים המשווקים לחו"ל</p> <p>ביקור במפעל פלסטיק "שק פלסט" ולימוד תהליך הפקת הפלסטיק למיכלי המוצר השונים.</p>	<p>התחום של הטקסים והריטואלים, השפה, הסמלים והמנהגים הייחודיים לבית הספר.</p> <p>תרגום של הערכים לעשייה, להמחשה, להפצה.</p> <p>תהליך בניית המוצר מקרב את התלמידים אל המקום וייחודיותו.</p> <p>במסגרת התהליך נחשפים התלמידים לנושאים שונים הקשורים להפקת מוצר במגוון תחומים.</p> <p>תהליך ההפקה מלווה בשיתוף ההורים / קהילה / וקהילת בית הספר.</p>	<p>כללי מרחבי הלמידה הקיים במבנה בית הספר ומחוצה לו.</p> <p>נראות פיסי. מה יראה מבקר בבית הספר? לאחר השקת המוצר במפעל אהבה באירוע מכובד עם ההורים.</p> <p>יכינו התלמידים תערוכה בכניסה לבית הספר ובה יוצגו המוצרים שהופקו ע"י התלמידים והסבר על כל מוצר.</p> <p>בתערוכה יופיעו משפטים מן המקורות (המופיעים ברציונל).</p>	<p>המתכון להצלחה הוא מתווה את הדרך. הנוסחה מאפשרת לצוות "לדבר" בשפה משותפת ולסדר לתלמידים ולהורים מסרים אחידים.</p> <p>עבודת צוות, שיתוף פעולה, יצירתיות.</p>	<p>ציר התוכן שנבחר, אשר בעזרתו מאורגנים כל תחומי החיים של בית הספר.</p> <p>"מגילות במעגלי הזהות מגבשים את מלח הארץ".</p> <p>מטרת המוצר להעמיק את רגש השייכות של התלמידים לאזור הייחודי של ים המלח.</p>	<p>חזון- תמונה עתידית של הארגון המבוסס על ערכים ועקרונות, המנחים את העשייה. ערך- אידיאל בתחום האמונה.</p> <p>בית הספר יטפח ויעצים את זהותו של התלמיד כאדם, כיהודי, כציוני וכישראלי בדגש על מרכיבי הזהות המקומית, הטמעת אופייה וייחודה של סביבת ים המלח וחיזוק תחושת השייכות של התלמיד לסביבתו הפיסית והאנושית "</p>

לוח פעילות שנת תשע"ח

מספר	פעילות	תאריך	מיקום	הערות
חלק א' אוצרות ים המלח				
1	היכרות עם התוכנית מכרה הבוץ	19.10	לידו	לבוש מתאים ותיאום הסעות
2	מי ים המלח	26.10	חוף קלי"ה	לבוש מתאים ותיאום הסעות
3	מלחי ים המלח	2.11	מפעל המלח של ג'ורג' חלק	לבוש מתאים ותיאום הסעות
4	המינרלים מגיעים למפעל	9.11	מפעל	לבוש מתאים
חלק ב' תהליך הייצור במפעל				
5	תחנות ראשונות בתהליך	30.11	מפעל	עבודה בחלוקים
6	עוד תחנות בדרך	7.12.2017	מפעל	עבודה בחלוקים
7	סיכום הדרך מן הים אל החנות	14.12.2017	חנות המפעל	
8	בקרת איכות	21.12.2017	מפעל	במועדון בקיבוץ
9	בטיחות, קבלת תעודת עובד והתנסות בעבודה בספירת מלאי	28.12.2017	מפעל	עבודה בחלוקים
10	סיור במשרדי אהבה בשנקר ואצל ספקים באזור המרכז	4.1.2018	אזור המרכז	יום שלם
חלק ג' התנסות בפיתוח המוצר				
11	הכרת תהליך הפיתוח בעבודה קבוצתית עם מנטורים	11.1	מפעל	במחלקת המו"פ
12	עבודה בקבוצות עם המנטורים	18.1	מפעל	במחלקת המו"פ
13	עבודה בקבוצות עם המנטורים	25.1	מפעל	במחלקת המו"פ
14	עבודה בקבוצות עם המנטורים	1.2	מפעל	במחלקת המו"פ
15	פעילות עם דרור	2.2	מעבדת בית הספר מגילות	בוקר שישי בשיתוף ההורים
16	עבודה בקבוצות עם המנטורים	8.2	מפעל	במחלקת המו"פ
17	הכנת המוצרים הקבוצתיים	15.2		
18	אירוע סיום עם ההורים הצגת המוצרים החדשים	15.3	מפעל	אחר הצהריים בשיתוף ההורים

ספר - פרויקט אהבה תשע"ח

מן הים אל החנות
פרויקט אהבה - ביה"ס מגילות
תכנית הכוללת 15-18 מפגשים עם ילדי כיתה ו'

מבנה התכנית

פרק א': אוצרות ים המלח - הבסיס הטבעי למוצרי אהבה
פרק ב': שרשרת הערך - תהליך הייצור במפעל קוסמטי
פרק ג': איך מוצר נולד - התנסות בפיתוח מוצר

המושגים העיקריים הנלמדים בתכנית:

- שימוש במשאבי טבע לתועלת האדם
- הכרת אוצרות הטבע בסביבת המגורים של הילדים ושמירתם
- פרנסה וקיימות - "דייגי ים המלח" הידע נמסר מדור ההורים לדור הבא של ילדי האזור
- פיתוח גאווה מקומית של ילדי צפון ים המלח דרך הזדהות עם המותג המיוצר על בסיס המינרלים מים המלח ואשר מצליח בעולם כולו.
- עקרונות הפעילות התעשייתית - שרשרת הערך
- איכות ללא פשרות - תקני ISO ו GMP
- "הכח אצל הלקוח" - הבסיס העסקי של מוצרי צריכה הוא תמיד המענה לביקוש של הלקוחות.

אופן הלימוד:

- שילוב של עבודה עצמאית יחידנית ועבודה בקבוצות
- למידה משמעותית וחוויתית - לגעת בדברים
- עידוד ליזמות וחשיבה מחוץ לקופסה - התמודדות עם אתגרים אינטלקטואליים.

פרק א': אוצרות ים המלח - הבסיס הטבעי למוצרי אהבה

שיעור ראשון - פרויקט אהבה

1. סיעור מוחין: מה היתרונות והחסרונות שיש למקום. תבלה על הלוח כיתה - לתת לילדים לדבר על החסרונות (מרוחק מהמרכז, חם מאד בקיץ, קשה מאד לחיות במקום, וכו')
2. אילו יתרונות מזמן ים המלח לאדם? עושים מיון של נושאים:

אוירה	משאבי טבע
רוגע, שקט, שלווה, חיבור לטבע, רוחניות.	שמש, חום, קרינה לא מסוכנת, יובש, בוץ, חוורים, מלח.

3. איך ניתן לנצל את סביבת הים המלח לטובת האדם

אוירה	משאבי טבע	ניצול ויזמות
רוגע, שקט, שלווה, חיבור לטבע, רוחניות.	שמש, חום, קרינה לא מסוכנת, יובש, בוץ, חוורים, מלח.	מסחר- מפעל אהבה, יצוא חקלאי תיירות, תיירות מרפא, סיורים היסטוריים. ארכיב אל דן המנצל את מזג האוויר הייחודי של המקום.

4. קריאת מאמרים בנושא ניצול משאבי הטבע ע"י האדם בדגש על ים המלח.

ניצול משאבי הטבע ע"י האדם

"יופיו אינו ידוע - קו האופק, ים המלח". טל איתן

הוצאת אלבטרוס. 176 עמודים, עברית ואנגלית. מחיר מומלץ: 149 שקלים

הים שזכה לכינוי הלא מחמיא "ים המוות", הוא למעשה סביבה רוחשת של חיים, תהליכים ביולוגיים וגיאולוגיים, היסטוריה שוקקת ועסקים פעילים. אלבום חדש מנסה להציל את יוקרתו של האזור, בשילוב מנצח בין צילומים מרהיבים לטקסטים מרתקים ומרגשים

טל איתן פורסם: 06.06.06, 12:39

רובנו מכירים את הצד התיירותי של ים המלח: הבוץ הרפואי, המים המלוחים והאפשרות לשכב על הגב ולצוף מוקפים בדממה. אך לים המלח צדדים רבים אחרים, שנחשפים כעת ב"יופיו אינו ידוע - קו האופק ים המלח" - ספר חדש ומרהיב, המשלב בין צילומי אוויר לטקסטים מדעיים מרתקים.

בספר משובצים, כאמור, טקסטים מדעיים ואחרים המוסיפים לחווית הקריאה והציפייה בצילומים. פרופסור יזהר הירשפלד מביא את סיפורם של מתבודדי ים המלח ומנזרי מדבר יהודה בתקופה הביזנטית, אלי רז כותב על תופעת הבולענים ועל ספנות בים המוות, אודי איזק, תושב אלמוג מסביר על ההתיישבות בים המלח, הרב אהוד אזרחי מספר על סגולותיו הרוחניות של האזור, הביולוג ד"ר עוזי פז סוקר את החי והצומח לאורך חופיו של ים המוות שהוא בעצם גם מקור לחיים רבים ועוד.

"יופיו אינו ידוע" חושף את היופי החיצוני והפנימי גם יחד של ים המלח וסביבותיו. זהו ספר שמצליח לחבר בין חוויות שונות המזדמנות למבקר בו, ומשקף את האהבה העזה שהיוצרים והכותבים חשים לאזור הבלתי-מוכר. האהבה הזו נוספת מכל אחד מהצילומים והטקסטים בספר, ומצליחה לרגש ולהפתיע. זוהי מהדורה דו-לשונית (עברית ואנגלית), המתאימה גם לחובבי טבע וצילום וגם כאלבום מתנה לחברים מחו"ל, שישמחו להכיר את הצדדים האחרים של ארץ ישראל.

הקטעים מתוך הספר - יופיו אינו ידוע/ טל איתן

ים המלח הוא אחד מהאיזורים המסקרנים ביותר בארץ. אל תתנו לחזונו השקטה והסולידית להטעות אתכם, משום שאפילו על פני השטח, תחת המבט הבוחן הנכון, ניתן למצוא עולם שלם של גילויים ורבדים שנעלמים מעינינו. דובי טל ומוני הרמתי, טייסים יוצאי חיל האוויר ובעלי חברת "אלבטרוס" המתמחה בצילומי אוויר, ניחנו במבט הזה. ספרם החדש, "יופיו אינו ידוע", מביא את רבדי היופי השונים של ים המלח וסביבותיו, במילים ובתמונות, בתמהיל מדויק של טקסטים ותמונות.

אחת הבעיות המרכזיות של אלבומי המתנה המקבצים בין צילומים לתוכן, היא העובדה ששום טקסט לא יכול להתחרות בצילומים הגדולים המושכים את העין. המשימה לא הייתה קלה: שילוב בין טקסטים מדעיים ומקצועיים, אך כתובים בשפה ידידותית ונגישה, ותמונות שצריך לבחור בקפידה כדי לתת תמונת מבט רחבה ככל האפשר על הנושא. הספר עומד בהצלחה בשתי המטרות ועושה זאת היטב.

בעקבות הניצול המסחרי ושימוש היתר במימיו והמינרלים הנמצאים בהם, עובר ים המלח בשנים האחרונות תהליך של שינוי אינטנסיבי, הגורם לו להיראות אחרת מאשר מראהו במפות עליהן גדלנו. דובי טל אומר שהשינויים הללו מעודדים אותו להמשיך לצלם ולתעד את ים המלח והולך ומשתנה. "היום נותר אגן צפוני הולך ומתייבש במהירות, אגן דרומי - שהוא בעצם בריכות אידוי של מפעלי ים המלח, ובתוך - איזור מיתבש, מדהים ביופיו שמופעו שונים ומשונים, ומשתנים בכל פעם שאני מצלם אותם", הוא אומר.

מתוך הטקסט של יוסף בן מתתיהו

ונאה לדבר גם על תכונת ים המלח, הוא אשר אמרתי כי מימיו הם מרים ואין בו נפש חיה, ומימיו הקלים נושאים על פניהם את כל הדברים הכבדים ביותר המשליכים אליהם, וקשה מאוד לאדם לטבול במי הים הזה, גם אם ינסה לעשות זאת בכל מאמצי כוחו. כאשר הגיע אספסינוס אל שפת הים אמר לחקור את תכונותיו וציווה לקחת אנשים, אשר לא ידעו לשחות ולכפות את ידיהם על אחוריהם ולהשליכם אל תוך המצולה, אך כולם צפו על פני המים, כאילו צנפה אותם רוח למעלה, ונפלאות הן חליפות צבע המים, כי שלוש פעמים ביום הים משנה את מראה פניו לנוגה קרני השמש ומופיע בעתרת צבעים שונים. במקומות רבים הוא מקיא גושי מלח (הימר, כופר) שחורים והם נושאים על פני המים ודומים במראם ובגודלם לשוורים כרותי ראש. עושי המלאכה על פני הים ניגשים אל הגושים האלה ואוספים את הרגבים המדבקים אל ספינותיהם וכאשר הם ממלאים את הסירות, לא נקל להם להוציא מהן את הרגבים, כי הסירה נדבקת אל הכופר הנטפל אליה ורק דמי נידה או מי רגלים עוצרים להפריד בין הדבקים האלה, והכופר הזה הוא טוב למלא בו את סדקי האוניות וגם מעלה ארוכה לגוף, ועל כן מערבים אותו בסוגי רפואה רבים, ואורך היאור הזה מאה וחמישים ריס. וסמוכה לים המלה היא ארץ סדום, אשר היתה לפנים מבורכת במגד אדמתה ובכל טוב עריה ועתה היא כולה ארץ שרפה. על כן ייאמר, כי ברקים להטו את הארץ הזאת בחטאות יושביה, ועוד עתה נשארו עקבות (רשמי) אש האלוהים, ויש לראות שם צללי חמש ערים. וגם האפר הולך ומתחדש בפרי המקום ההוא אשר צבע קליפתו דומה לצבע פרי עץ מאכל, אולם בהיתלשו בכף הוא כלה כעשן וכאבק, המראה הזה מוסיף אמון לשיחות מני קדם (המיתוסים) על דבר ארץ סדום.

(תולדות מלחמת היהודים עם הרומאים, ד,ח,ד, עמ' 270-271)

בסיום כל יחידה

- אנו עוברים לשאלות מבררות זהות על הנושאים הנלמדים / תחנה לשאלות מבררות זהות בתום כל יחידת הוראה:
1. איזה קטע במאמר מדבר אליך במיוחד - מדוע?
 2. מה התחדש / התחדד לך בעקבות למידת הנושאים?
 3. מה תורם לך המידע כתושב המקום?
 4. איך מתחבר הנושא לפרופיל הייחודי של בית הספר / חזון, גורם מארגן / ערכים וכו'?
 5. מה היית רוצה עוד לדעת על הנושאים הללו?

לפני שיוצאים אל המסע - מבררים את הטקסט, פותחים את ספר התנ"ך בראשית יג' ו' ושואלים את השאלות במליאה.

- וַיֵּשֶׁא-לוֹט אֶת-עֵינָיו, וַיַּרְא אֶת-כָּל-הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה, מִשְׁקָה לְפָנָי שְׁחַת ה', אֶת-סֹדֶם וְאֶת-עַמֹּרָה, כָּגֵן ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּאֶכָּה צֶעֶר" (בראשית יג' י' שאלות:
- 1. כיצד מתבטא היתרון של מקום ים המלח על פי הטקסט?
- 2. איזה יתרונות יש לים המלח כיום?

תצפית -

שאלון עם פרסים מבנה הלידו הישן:

מפלס ים המלח, איך הבוץ בא לעולם.

הליכה למכרה הבוץ:

- « חלוקה לשתי קבוצות + הסבר על המכרה
- « תחרות מילוי חבית ממרחק ריצה
- « תחרות בניית מגדלים (פירמידה)
- « תחרות בניית פירמידה ילדים וחביות
- « משימת מילוי קבוצתית- מי ממלא ראשון חבית גדולה - מרוץ שליחים.
- « משימה אישית בניית עצמך בבוץ
- « קליעה למטרה - כדור בוץ.
- « סיכום יומי והכנת התלמידים לשבוע הבא
- « ניקוי אתר המכרה

חז"ל הכירו את אחת מתכונותיו המעניינות של ים המלח:

מעולם לא טבע גברא בימא דסדום. (בבלי, שבת קח ע"ב)

תרגום: מעולם לא טבע אדם במי ים המלח.

פעילות נוספת

- תחרות בניית איש בוץ
- בניית דגם אישי / קבוצתי
- הסבר על המכרה / מרכיבי הבוץ

צריך לזכור!

- « אוטובוס ליווי צמוד
- « בגדים להחלפה
- « מים
- « דרור קב"ט מועצה
- « נשק
- « פרסים (בשחור לבן)
- « 2 חביות 30 ליטר [50 ק"ג]
- « 3 אתי חפירה וטוריות
- « חביות גדולות
- « כפפות
- « שקיות ניילון לילדים
- « גליל נייר ניגוב ידיים

שאלון

- « כמה שמות לים המלח?
- ים המוות - ימת הלשון
- « מה גובה המפלס?
- 432 -
- « כמה מטר יורד בשנה המפלס?
- כמטר 150 ס"מ
- « האם יש חיים בים המלח?
- כן - אצות ובקטריות - דונליאלה סלינה
- « מה עומקו של הים?
- 300 מטר
- « בן כמה הים?
- 20.000 שנה.
- « איך נוצר הבוץ?
- « למה הבוץ שחור?

א.2 - מי ים המלח - חוף קלי"ה

מטרת השיעור:

היכרות באמצעות לימוד חווייתי [בסגנון משחק הטלוויזיה: "המרץ למיליון"] עם אוצרות המינרלים שבמי הים.

מבנה השיעור: פותחים ספרי תנ"ך יחזקאל מז' וקוראים

את הפסוקים הבאים

וַיֹּאמֶר אֵלַי, הֲרֵאִיתָ בְּן-אָדָם; וַיֹּלֶכְנִי וַיִּשְׁבְּנִי, שֵׁפֶת הַנַּחַל. ז' בְּשׁוֹבְנֵי-זְהוּדָה אֶל-שֵׁפֶת הַנַּחַל, עֵץ רֵב מְאֹד: מִזֶּה, וּמִזֶּה. ח וַיֹּאמֶר אֵלַי, הַמַּיִם הָאֵלֶּה יּוֹצְאִים אֶל-הַגְּלִילָה הַקְּדֻמוֹנָה, וַיֵּרְדוּ, עַל-הָעֲרָבָה; וּבָאוּ הַיַּמָּה, אֶל-הַיַּמָּה הַמּוֹצְאִים וַנִּרְפְּאוּ הַמַּיִם. ט וְהָיָה כָּל-נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר-יִשְׁרָץ אֶל כָּל-אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחֲלִים, יַחְיֶה, וְהָיָה הַדָּגָה, רֹבֵה מְאֹד: כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה, וַיִּרְפְּאוּ וַחְיֶה-כָּל אֲשֶׁר-יָבוֹא שָׁמָּה, הַנַּחַל." (יחזקאל מז 6-12)

כיצד מתואר ים המלח על פי הפסוקים

- "כי באו שמה המים האלה, וירפאו וחי כל אשר יבוא שמה" הסבירו מה הכוונה?
- סיור
- פתיחה - 10 דקות בסככה - סיכום המפגש הראשון במכרה הבוץ, הסבר על המפגש הנוכחי, הסבר על כללי המשחק.
- יציאה על פי הקבוצות לביצוע המשימות - 45 דקות בשטח החוף המאושר
- פגישה לסיכום וחלוקת פרסים (ארטיקים) - 10 דקות

פתיחה - הסבר על מינרלים ומקורות המים טרמו מינרליים

במכרה הבוץ הכרתם בעיקר את הצורה הצמיגית של המינרלים, כמסכות טבעיות וכבוץ. במפגש הזה נכיר את המרכיב השני החשוב - מי ים המלח.

משחק משימות:

דני מסביר את כללי המשחק. מתחלקים לקבוצות.

ב- 4 מקומות שונים יהיה מישהו שייטן משימה:

דני, זאבי, אביטל, אלה

לכל מדריך יהיה דף משימה + דף ציון על כל קבוצה שבו יציגו שותפויות הבנה ומשמעות הניסוי.

תכונות מיוחדות של מי ים המלח:

ציפה, מליחות, בדיקת ערכים למי ים המלח, השוואה בין מי ברז ומים עם מלחי ים מינרלים.

1. תחנה ראשונה: משחק זיהוי [זאבי]:

- א. משימה ראשונה - מילוי דלי מי ים ודלי עם מי ברז מתוקים, כל משתתף מביא אל הדלי כוס עם מי ברז וכוס עם מי ים המלח.
- ב. כיסוי עיניים ל- 3 ילדים - טעימה והרחה של תכולה של כל דלי בנפרד בעיניים מכוסות. זיהוי לפי מגע, ריח, טעם (אזהרה - הטעימה על קצה הלשון בלבד (לא לשתות))
- ג. סיכום ניסוי בטבלה המצורפת.

2. תחנה שניה: התועלת של מי הים לאדם [אלה]:

- מבחני ציפה:
- א. ניסוי להטביע מספר גופים - צנצנת ריקה ומלאה, צנצנת זכוכית, שפופרת, בקבוק, שקית בוץ.
 - ב. סיכום הניסוי בטבלה המצורפת.

3. תחנה שלישית: התועלת של מי הים לאדם [אביטל]:

מילוי שאלון לקוחות עם לפחות 5 תיירים בשתי שפות [אביטל].

4. תחנה רביעית: היווצרות הבוץ בתוך הים [דני]:

סיור בקו החוף. התבוננות בבוץ יבש, חיפוש ומציאת "יהלומי מלח" גבישיים בתוך הבוץ. מעקב אחרי הרבדות קיץ וחורף. התבוננות בהבדלים בים שנים גשומות ושחונות. תיעוד לרעידות אדמה.

מפגש משותף לכולם: סיכום אישי של הילדים על דפים שייקחו איתם.

סיכום משימה

ים המלח מקור עשיר למינרלים, מקור לבריאות וליופי מאז ימי קדם.

טבלאות סיכום ניסוי

שם הקבוצה: _____

טבלה מס' 1 : מליחות, ריח, מגע

מס' דלי	סוג המים	טעם	ריח	מגע
1				
2				

טבלה מס' 2 : ניסויי בציפה

מס' דלי	סוג המים	שפופרת	צנצנת	בקבוק	שקית בוך
1					
2					

3.א - מלחי ים המלח,

מפעל המלח של ג'ורג' באזור הלידו

מטרת השיעור:

היכרות עם מלחי האמבט ותהליך ייצורם ממי הים דרך לימוד חווייתי

בתנ"ך נכתב על הברית עם הכהנים בני אהרן כך:
 "כָּל תְּרוּמַת הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַיהוָה, נָתַתִּי לָךְ
 וּלְבָנֶיךָ וּלְבָנֶיךָ אֶתֶד לְחֶק עוֹלָם, בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הוּא לִפְנֵי
 ה', לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אֶתֶד." (במדבר יח' יט)
 כשם שהמלח אינו מתקלקל ונשאר בעינו לעולם - כך גם הברית, ברית המלח,
 תתקיים לעד

- הסבירו את המושג - ברית מלח - למה הכוונה
- מה היתרונות של המלח על פי פסוק זה

הרכב השיעור:

- יורדים מההסעה כ 200 מטר דרומית למפעל ועולים על השביל בין הבריכות.
- רואים את המלח בשלבים השונים של היווצרות הגבישים
- סיכום שני המפגשים הראשונים (מכרה הבוץ וחוף קלי"ה), הסבר על המפגש הנוכחי.
- בטיחות בסיוור באזור המפעל.
- סיור בבריכות המלח - 45 דקות בשטח הבריכות
- פעילות בסביבת המפעל - לפי הקבוצות
- סיכום השיעור

שיחה פתוחה:

הגדרה - מה זה מלח? מה זה מי ים המלח?

בשיעור על הבוץ הכרתם בעיקר את הצורה הבוצית / צמיגית של המינרלים, כמסכות טבעיות וכבוץ. בחוף קלי"ה פגשנו את המינרלים הנוזליים - מי ים המלח. הפעם נתמקד בגבישים המוצקים - במלחי האמבט. הבוץ נוצר בתוך הים. המלחים מתגבשים בבריכות אידיי הפועלות בזכות אנרגיית השמש.

מי ים המלח

- שקית בוץ
 - שקית מלח
 - מלח בישול
- חומרי גלם שעבדנו איתם עד עכשיו.
 עכשיו אנחנו הולכים לראות יצור מלח.

גבישים:

גבישי המלח - השוואת מלח בישול למלח אמבט. תצפית על מפעל המלח.

משימה על גבעת המלח:

- מילוי מלח בצנצנת - מלח צבעוני
- בניית איש מלח
- תחרות מילוי שקי מלח

צריך:

- צנצנות
- גירים צבעוניים
- טיול קצר בבריכת מלח והסבר על אופן כריית המלח.
- צבעי מאכל - מעבדה
- נייר ניגוב ידיים
- בגדים המתאימים להליכה במי מלח

מערך שיעור- החזון והפרויקט

עיון הקשרי: "פרויקט אהבה" בחיבור לחזון בית הספר. **מטרת התוכן:** התלמידים יבינו את החיבורים וילמדו על הקשר בין תכנית הלימודים של "פרויקט אהבה" לחזון בית הספר.

מטרת שפה: שיפור ופיתוח האזנה ממוקדת, תוך גילוי רעיונות, פרשנות ונקיטת עמדה.

עזרים:

מחון שיח מיטבי | צילום של חזון בית הספר | ספר "פרויקט אהבה" | דבקות בצבעים שונים | בריסטול קשיח | חיצים בצבעים שונים ובעובי שונה | כרטיסיות מבררות זהות.

חזון בית הספר

בי"ס מגילות רואה בכבוד האדם ובדרך ארץ ערכים מרכזיים ויחנך את תלמידיו לסובלנות, לאחריות ומעורבות חברתית. תוך מתן דוגמה אישית של הצוות.

ביה"ס יטפח ויעצים את זהותו של התלמיד כאדם, כיהודי, כציוני וכישראלי בדגש על מרכיבי הזהות המקומית, הטמעת אופייה וייחודה של סביבת ים המלח וחזוק תחושת השייכות של התלמיד לסביבתו הפיזית והאנושית.

המפגש בין קהילות ביה"ס, בכללן חילונים, דתיים ומסורתיים, יונח באווירה של פתיחות, סובלנות, כבוד ושמירה על ייחודה של כל קבוצה ועל החיבור ביניהן.

ביה"ס יפעל למיצוי היכולות האישיות-קבוצתיות ולהעצמה של תלמידיו בשאיפה למציגות בתחום הלימודי, החברתי והרגשי. ההורים יהיו שותפים בהשלמת התמונה החינוכית הכוללת.

ערכים מובילים

- עבודת צוות
- שיח פתוח
- קשר רגשי
- מסורתי
- אישיות

ערכים מובילים: מעורבות חברתית, כבוד האדם ואהבת האדם, אחריות.

זמן	חלק	מהלך
5 דקות	פתיחה	ריענון הזיכרון: אנחנו עוסקים בחזון בית הספר בהרבה הקשרים במהלך השנה ומקשרים אותו לתכנית הלימודים שלנו ולאופן שבו אנו מתנהלים. מה החשיבות של חזון בעיניכם? דוגמאות... מי רוצה לספר לנו באילו תחומי דעת (תחומי לימוד) אנו רואים שהחזון בא לידי ביטוי? מי רוצה להזכיר מה חשוב לעשות כדי לנהל דיון טוב. מחלקת את המחווה.
10 דקות	עבודה אישית	האם קיים קשר בין פרויקט אהבה לבין החזון הבית ספרי. אם כן, בואו ונמצא את ההקשרים ואת משמעותם. 1. כתבו על הדבקות חמש פעילויות שונות שעברתם עד כה במהלך הפרויקט. (כל פעילות על פתק נפרד) 2. מצאו חמישה ערכים שניתן להוציא מהחזון (למעט הערכים המובילים) ואתם כתבו על פתקים נפרדים. (ניתן לרענן את זיכרון הילדים בנוגע לפעילויות השונות שהם חוו במהלך הפרויקט, וכן ניתן להיעזר בספר הפרויקט.)
15 דקות	עבודה בקבוצה	3. מיינו על קאפה את הפתקים וחשבו באילו דרכים ניתן לארגן את הפתקים לדעתכם? (דרכים למיון: דברים שעשינו/ דברים שנעשה, / בהתאם לפסקאות החזון...) 4. לאחר מיון הפתקים לוקחים חיצים ומקשרים בין הערכים לבין הפעילויות. קשר חזק-חץ עבה, קשר רופף - חץ דק. 5. דונו ביניכם וענו על השאלות הבאות: <ul style="list-style-type: none"> • כיצד אתם יכולים לבסס ולהסביר את בחירתכם? • הביאו דוגמאות לצורך הרחבת הנימוק. • האם הקשר רופף או חזק? הסבירו.
10 דקות	דיון	6. התבוננו בקשרים שייצרתם והסבירו כיצד פרויקט אהבה מקדם את חזון בית הספר? 7. באמצעות ערכת שאלות מבררות זהות, בחרו לענות על 2 שאלות מכל תחום בע"פ. 8. כל קבוצה תכתוב במשפט אחד את אשר הם למדו על הקשרים שבין פרויקט אהבה לבין חזון ביה"ס, ושלוש נקודות: <ul style="list-style-type: none"> • כיצד למדתם לזהות את הקשר? • כיצד זה תרם לכם לתחושת השייכות והזהות המקומית? • האם הפסקה האחרונה בחזון, המדברת על מעורבות הורים, באה לידי ביטוי בפרויקט כולו?
5 דקות	סיכום	סיכום הדיון: כל קבוצה תציג במליאה את התובנות שהגיעה אליהן. בשנה שעברה עשינו סקר בכיתה ו, והיינו בטוחים שהם מבינים את הקשר בין פרויקט אהבה לחזון בית הספר... מה לדעתכם היו תוצאות הסקר? לאחר הקשבה לדעות התלמידים, לספר להם על הסקר ותוצאותיו. לשאלו: למה, לדעתכם, הקדשתי זמן למציאת הקשרים? למה זה חשוב?

כרטיסיות מבררות זהות

1 הידע האישי/הרגשי נקודת מוצא

10 שאלות מכלילות משפחתי לנושא?

1 מפגשים זהויות ודעות רוצה לשאול את /המשורר...?

11 חוזרים לכיתה ולעצמנו זברה רצויה קסט?

מה עוד אפשרי עבורך?